НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.No 52-654-04-87
Дата 17 / 07 2026 г.

ЧРЕЗ
Г-ЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

15/01

ДО
Г-Н КОНСТАНТИН ПРОДАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 79, ал. 1 от ПОДНС внасяме предложение за изменения и допълнения на приетия на първо гласуване Законопроект за държавния бюджет на Република България за 2026 г., № 52-602-01-19, внесен от Министерски съвет на 01.07.2026 г., както следва:

1. В чл. 61:

а) в ал. 15:

аа) в т. 1 числото „603,33“ се заменя със „700“.

бб) в т. 2 числото „291,44“ се заменя с „340“.

вв) в т. 3 числото „230,09“ се заменя с „270“.

б) в ал. 16:

аа) в т. 1 числото „317,00“ се заменя с „370“.

бб) в т. 2 числото „270,99“ се заменя с „315“.

вв)В т. 3 числото „230,09“ се заменя с „270“.

2. В § 46, т. 2 думите „Параграфи 17“ се заменят с „Член 61, ал. 15 и 16 и Параграфи 17“

Средствата за финансиране на направените промени се осигуряват от централния бюджет чрез вътрешно преразпределение на разходите.

МОТИВИ

Предложението предвижда увеличение на месечната помощ за отглеждане на дете с трайно увреждане по чл. 8д от Закона за семейни помощи за деца, считано от 1 август 2026 г.

Предвидените в законопроекта размери от 603,33 евро, 291,44 евро и 230,09 евро представляват превалутиране на досегашните размери от съответно 1180 лв., 570 лв. и 450 лв. Следователно в проекта за 2026 г. не е предвидено реално увеличение на подкрепата за семействата на деца с трайни увреждания.

Същевременно тези семейства понасят значително по-високи и постоянни разходи за лекарствени продукти, лечение, рехабилитация, специализирано хранене, медицински изделия, помощни средства, транспорт, адаптиране на жилищната среда и осигуряване на ежедневна грижа. Голяма част от тези разходи не се покриват изцяло от системите на здравеопазването и социалната подкрепа и остават за сметка на семейния бюджет.

Полагането на постоянна грижа за дете с увреждане често ограничава възможността на единия родител да работи на пълно работно време, а в определени случаи води и до пълното му отпадане от пазара на труда. Така семейството едновременно е изправено пред по-високи разходи и пред ограничена възможност за получаване на трудови доходи. Това създава повишен риск от бедност, социална изолация и трайна зависимост от системата за социално подпомагане.

Поради това помощта по чл. 8д от Закона за семейни помощи за деца не следва да се разглежда като допълнителен доход за семейството. Тя има компенсаторен характер и е инструмент за покриване на част от обективно по-високите разходи, свързани с увреждането и с необходимостта от постоянна грижа.

С предложението размерите на помощта за родители, осиновители, семейства на роднини или близки и доброволни приемни семейства се увеличават, както следва:

- от 603,33 евро на 700 евро за дете с 90 и над 90 на сто степен на увреждане;
- от 291,44 евро на 340 евро за дете със степен на увреждане от 70 до 90 на сто;

- от 230,09 евро на 270 евро за дете със степен на увреждане от 50 до 70 на сто.

Предлага се съответно увеличение и за професионалните приемни семейства. По този начин се гарантира, че подкрепата следва потребностите на детето и не зависи от формата на грижата, в която то е настанено.

Предложеното увеличение е в диапазона приблизително от 16 до 17 на сто. То:

- запазва диференциацията според вида и степента на увреждане;
- насочва по-голям абсолютен ресурс към децата с най-тежки увреждания;
- отчита натрупаното увеличение на разходите за лечение, рехабилитация и ежедневна грижа;
- намалява риска от бедност и социално изключване;
- подкрепя възможността детето да бъде отглеждано в семейна среда;
- допринася за предотвратяване на изоставянето и институционализацията;
- съответства на принципа за най-добрия интерес на детето.

Предложението е в съответствие с конституционното задължение на държавата да осигурява особена закрила на децата и на хората с увреждания, както и с принципите на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания и Конвенцията на ООН за правата на детето.

Определянето на по-адекватни размери на помощта е не само социална мярка, но и инвестиция в запазването на семейната среда, развитието на детето и ограничаването на необходимостта от по-скъпи институционални и резидентни форми на грижа.

Финансово въздействие

По данни от Годишния отчет на Агенцията за социално подпомагане за 2025 г. помощта по чл. 8д от Закона за семейни помощи за деца е предоставяна средномесечно на 29 359 деца, като общият размер на изплатените средства е 252 764 015 лв.

Като се има предвид, че предложените увеличения са между приблизително 16 и 17 на сто, ориентировъчният допълнителен бюджетен разход възлиза на:

- приблизително **21–22 млн. евро за пълна бюджетна година**;

- приблизително **9 млн. евро за периода от 1 август до 31 декември 2026 г.**

Посоченият бюджетен ефект е предварителен. Точният размер следва да бъде определен от Министерството на труда и социалната политика въз основа на актуалния брой правоимащи деца по отделните групи на увреждане, броя на децата, настанени в професионални приемни семейства, и отражението на механизма за лична помощ.

Предвиденото прилагане от 1 август 2026 г. ограничава въздействието върху бюджета за текущата година, като същевременно осигурява своевременна и реална подкрепа за семействата на деца с трайни увреждания.

ВНОСИТЕЛИ: